

entuzjaści edukacji

Agnieszka Rypel

**Gimnazjaliści w epoce wtórnej oralności.
Analiza wybranych wypowiedzi pisemnych**

Warszawa, 13-14 marca 2015 r.

Proces przemiany mediów słowa

Kultura oralna

Kultura piśmienna

Kultura typograficzna

Kultura audiowizualna

Kultura cyfrowa

oralność- piśmienność

Kultura oralna (oralny styl myślenia)	Kultura pisma (pismienny styl myślenia)
Sytuacyjność	Oderwanie od „tu” i „teraz”
Myślenie konkretne	Myślenie abstrakcyjne
Addytywność (dodawanie informacji)	Uporządkowanie linearne i czasowo-przestrzenne
Nagromadzenie	Selekcja
Redundancja (powtarzanie słów lub fraz ułatwiające zrozumienie i zapamiętanie)	Rygoryzm i ustrukturyzowanie
Dominacja parataksy (relacje współrzędności)	Dominacja hipotaksy (relacje między jednostkami nadrzędnymi i współrzędnymi)
Subiektywizm, emocjonalność	Obiektywizm (oddzielenie danych od interpretacji)

Nowa piśmienność

1. Silne powiązanie tekstu z konkretną sytuacją (często także z obrazem).
2. Przenikanie do tekstów interakcyjności typowej dla komunikacji mówionej.
3. Budowanie tekstu nie ze względu na logikę wyvodu (przyczyna-skutek), lecz pod wpływem dowolnych skojarzeń i luźnych asocjacji.
4. Dominacja stylu addatywnego i parataksy.
5. Zachowanie spójności na poziomie gramatycznym przy jednoczesnym braku płynności tekstu.
6. Narzucanie słowu dowolności znaczeń i interpretacji i osłabienie odpowiedzialności za słowo .
7. Przyjęcie kategorii potoczności jako zasady konceptualizacji świata.
8. Przenikanie do tekstów potocyzmów leksykalnych i składniowych.

„Przyczyny i przebieg wojny trojańskiej”

Przyczyną wojny trojańskiej było porwanie żony Menealosa przez Parysa, który uważał, że za rozstrzygnięcie sporu między boginiami należy mu się nagroda a nie Menealosowi. W wojnie brali udział najwibitniejsi greccy wojownicy. Wojna trwała 10 lat. Po rozpoczęciu wojny żadna ze stron nie mogła osiągnąć zwycięstwa. Grecy weszli do konia, którego podstawili Trojanom. Trojanie zauważając konia, uważali, że Grecy się poddali, wzięli go do miasta. W nocy Grecy wyszli z konia, zabili strażników i spalili miasto. W wojnie zginął Achilles.

„Dlaczego [...] po dwóch miesiącach wszystko się posypało, a była to również wina Facebooka? Opowiedz, co się mogło wydarzyć.

Następnego dnia po randce chciała wejść na swój profil na facebooku. Strona ta była ciągle niezaladowana. Portal zacinał się coraz bardziej z minuty na minutę. Dziewczyna niezapokojona tym, że nie może się zalogować i popisać z chłopakiem. Kiedy na chwilę strona się załadowała kobietka weszła na portal. Tam ujrzała jedną wiadomość. Otwierając ją z uśmiechem zobaczyła że to od ukochanego. Nikt nie wie co tam pisało, ale po zasmuconej twarzy dziewczyny i zaczynających płaczących oczu, może to świadczyć tylko o jednym. Chłopak z nią zerwał nie wiadomo z jakiego powodu. Właścicielka profilu uznała, że to wina Facebooka, ponieważ nie potrzebnie założyli ten wciągający portal. Dziewczyna miała do siebie pretensję, że założyła to konto. Była bardzo zasmucona.

Moim zdaniem to nie jest wina Facebooka, ponieważ każda strona może się zaciąć

Dzięki Tomkowi dziewczyna zapomniała o Facebooku. Coraz mniej czasu spędzała przed komputerem. Częściej wychodziła z domu. Spotykała się z przyjaciółkami, chodziła na różne dyskoteki. Godzinami siedziała u Tomka w domu. Spędzali ze sobą bardzo dużo czasu. Znaleźli wspólny język. Mieli bardzo dużo wspólnych zainteresowań. Co tydzień urządzali sobie wycieczkę rowerową. Chodzili do kina, robili sobie zdjęcia. Po tygodniu znajomości zaczęli ze sobą chodzić. Dziewczyna kompletnie zapomniała o swoim koncie na Facebooku. Była za bardzo zajęta Tomkiem i przyjaciółmi [...].

- ❖ Scrooge był skąpy, **ponieważ** nie chciał pomagać innym, **ponieważ** szkoda mu było pieniędzy.
- ❖ Moim zdaniem Scrooge potrzebuje pomocy, **ponieważ**, *gdy* nie zmieni swojego postępowania to przez cały czas nie będzie miał przyjaciół.
- ❖ **Lecz** myślę, że Julka skupiła się tak bardzo na Tomku **i** zapomniała o innych osobach w jej życiu.
- ❖ Gdy spotkali się pierwszy raz myśleli, że są dla siebie stworzeni, **ale** po kolejnych spotkaniach zaczęli bardziej zbliżać się do siebie i pytać o swoje zainteresowania.

Niestety ja i Tomek byliśmy w trzecich klasach liceum. Jak ja mam praktyki poniedziałki, środy, piątki on ma wtorki, środy, czwartki, a w weekendy ja nie mam prawie wolnego czasu a to wszystko przez facebooka, bo zawsze jak tylko włączam face piszą do mnie koleżanki czy bym z nimi niewyszła w sobotę, a przecież koleżankom nie mogę odmówić. [...] Przez półtora miesiąca jakoś to wytrzymywaliśmy, ale po naszej rocznicy (dwa miesiące) kazał mi wybrać albo on albo koleżanki więc wybrałam koleżanki bo gdybym spróbowała chodzić z mojim chłopakiem nie miałabym czasu na koleżanki i musiałabym z nim zerwać.

Obraz pt. „Stworzenie Adama” namalował Michał Anioł. Obraz jest freskiem. Adam został przedstawiony nago. Adam ma pozę pólężącą. Adam jest skierowany w stronę Boga. Dłonie Adama i Boga są skierowane do siebie. Bóg patrzy na Adama z miłością. Adam ma umięśnioną budowę ciała. Adam znajduje się na Ziemi. Pana Boga trzymają anioły. Pan Bóg ma siwe włosy i siwą brodę. Fresk ten jest namalowany w Kaplicy Sykstyńskiej.

Kategoria potoczności realizowana na poziomie werbalnym

- ❖ **eliptyczność** – redukcja tych elementów, które nadawca ocenia jako znane odbiorcy lub nieistotne z punktu widzenia komunikacji;
- ❖ **pozorna redundancja** – nasycenie elementami zapewniającymi spójność tekstu:
 - powtarzanie tych samych wyrazów jako datum;
 - stosowanie zaimków wskazujących *ten, ta, to, tu, tam*;
 - powtarzanie tych samych łączników);
- ❖ **zmniejszone zgramatyzowanie** tekstu;
- ❖ **kolokwializmy składniowe i leksykalne**, np.:
 - „wysłać na sms-a”, „siedzieć na komputerze”, „wrzucać na fejsa”,
 - „wystawić jak głupka”, „wrzucić fotkę na pejsa”, „zrobić [zdjęcie] z ręki”.

W księdze X powieści Adama Mickiewicza, pt. „Pan Tadeusz”, znalazł się ciekawy opis burzy. Znajduje się tam obrazowanie dynamiczne i umuzykalnione. Jest bardzo dużo ruchu i onomatopeji. Opisana burza była bardzo mocna i wzbudzała lęk. Czytając ten fragment można było wyobrazić sobie burzę z ulewą. Nadało to wypowiedzi groźny charakter.

Analiza i interpretacja obrazu Michała Anioła „Wypędzenie z Raju” – instrukcja

- 1) Przyjrzyj się dokładnie wybranemu obrazowi (z bliska i z daleka).
- 2) Opisz, co przedstawia obraz (uwzględnij wszystkie plany).
- 3) Przeanalizuj dokładnie każdy szczegół (wyjaśnij znaczenie istotnych detali)
- 4) Opisz kolorystykę i nastrój obrazu.
- 5) Wyjaśnij sens całej kompozycji.
- 6) Na początku podaj autora i tytuł obrazu.